

=====

KEVRIN AN TAN

"Dilezel ar gerre, ha mont, ha selaou,
Betek ar pep donañ e kalon an traoù, selaou,
Ha klevout e c'hevren, e c'hamz kuz ..

.....

..... Kaout skiant ur bed kevrenus, a-droñv d'an deareoù a-c'horre, a
ze bet a-viskoaz tra kelt ... "

(Maodes Glanndour. Drama ar speredegzh Vrezon)

Ar relijion, ar vuhez speredel, petra eo nemet darempredoù Doue hag an ene
kristen : kaout darempredoù gant Doue, da lavarout eo, evel m'hon eus hen desket
gwechall er c'hatekiz, anaout Doue, e garout hag e servijañ.

Pensas bremañ anaout Doue? An Iliz he deus diskleriet evel ur poent a feiz
e c'hell spered mab-den, drezañ e-unan, sklerijennet gant gaulou-natur ar poell,
dont a-benn da c'houzout ez eus un Doue, hag unan hepken, un Doue hag a zo hor
C'hrouer hag hon Aotrou, hag a varno ac'hanomp. Met ne da ket pell an anaoudegezh-
natur-se. Kerkent ha ma klasker mont tre e buhez don an Aotrou Doue e chom berr
hor menezioù uhelañ, ha n'eo ket gouezh. Gwelit ar pezh a lavar Jezuz ~~sigxixx~~
en Aviel Sant Mazhe : "Deut war douroù Kaesareis-Filip, e c'houlennas Jezuz
digant e ziskibien : Piv, hervez lavar an dud, eo Mab an den? Respont a rejont
dezhañ : "Darn a lavar ez out Yann-Vadezour, darn Elia, darn Yerehia pe unan
bennak eus an Diougenierion. - Ha c'hwil, emezhañ, piv a lavarit ez en mae? Simon
pêr a respontas : Te eo ar Mesias, Mab an Doue bev. Jezuz a eilgerias dezhañ :
"Evurus out-te, Simon, mab Yona, rak n'eo ket ar c'hgg nag ar gwad o deus diskuliet
se dit, met va Zad a zo en Heñvoù" (Mth. 15/13-17) "Ar c'hig hag ar gwad", e
yesh ar Skritur Sakr, a dalv peurliesañ spered an den, natur an den, o labourat
drezo e-unan, hep sikour all ebet. Ma vez keal a ziskuliañ Doue (Diskuliañ
hervez Geriadur deveradurel Henry, a zo "tennañ er-maez eus an tenval"), anet
eo n'eo ket gouest mab-den da ziskuliañ Doue en desped da Zoue. N'eus nemet
Doue, Doue hepken e c'hell en em ziskuliañ pa gar, d'an hini ma kar ha kement ha
ma kar. Hogenk gant ar feiz kristen e kredomp en deus teurvezet Doue en em
ziskuliañ en e Vab graet den, Hor Salver Jezus Krist. 2° "Filip, an hini am gwel
a wel an Tad". Met, arak kas an Aotrou Krist d'hon desprenañ, kerkent hag ar
pec'hed kentañ, Doue en deus klasket sklerijennañ an dud war misterioù an Tonkadur
misterioù ar feiz. E levrioù ar Skritur Sakr e vez kavet bremañ ganeomp ar
sklerijenn-se : n'eu, andon gwelloc'h da anaoudegezh Doue. Enno en em ziskuilh
Doue dirak hon daoulagad, awechoù en e c'hoarc'hemenoù, swechoù all en e oberoù :
E welout a reer e tieubñ an Hebreed diouzh dalc'h Ejiptiz, e blenian anezho
etrezek Douar ar Promesañ, e kastizañ anezho p'p deus pec'hed, e pardonin en un
doare hael moubet kerkent ha ma tistroent dezhañ ha ma stagont d'ober
pinijenn. Se a zo kentelius tre evidomp, rak Doue ne gemm ket, e zoreoù a zo
heñvel bremañ ha gwechall ha da viken.

Koulskoude en ur c'hiz all e'hoazh en em ziskuilh Doue er Skritur Sakr :
dre skeudenoù-arouez. Beas omp a bell so da glevout Hon Salver o lavarout :
He eo ar Sklerijenn, He eo an Hent, He eo ar Pastor mat, He eo ar Wintañ, hag

all. Ar skeudennoù arouezel se, ken pinvidik peogwir e tougent mañ e wirionez eget menozioù ar poell, a ze talvoudus deomp., katoliked, peogwir e ra an Iliz ganto er Sakramentoù : arouez an douar, ar bara, an eoul .., ha talvoudus ivez deomp-ni, Breizhis, rak kar-tre d'hor spered eo an doare kentelianañ-se. (Sellit ouzh talbenn ar pennad mañ, ouzh arroud M.G.)

Azesomp 'ta ouzh taol ar Skritur Sakr ha selaouomp, gant ur feiz birvidik, Doue o komz deomp. En noz-mañ en em ziskulic deomp e skeudenn an TAN.

Ne gav ket din e vije bet kasseulet alies an tan en hon lennegezh vrezhonek (mariteze e fazian ..) met, daoust da se, an tan eo unan eus traoù misteriusañ ar bed-mañ, ee'h heñvel an dud, e plijout dezho gant ar vuhez a seblant bezañ ennañ, gant e sklerijenn, gant e wrez, ha, war un dro, e spontañ anezho gant an drouk a c'hell ober, freuz ha rouz an tangwall!

Er Bibl, an tan eo skeudenn-arouez gwellañ an Aotrou Doue, o verkañ da gentañ e "zreistelezeh veuf" : dreistgalloud, dreistvuhez, santelezh : ha pa lavaromp santelezh, n'eo ka da lavarout e vije an Aotrou Doue mat, direbech, difazi h.a..Se eo, a-dra-sur; santel avat a dalv : disheñvel-krenn (diouzh n'eus ferzh peseurt tra krouet, en tu-all da bep menoz, da bep trivliad, da bep santimant a c'hellfe diwanañ ennoep. Dalc'homp sonj eus Yahve o'n em ziskuliañ da Voizez e-barzh ar vodenn dan er gouelec'h : "Moizez a zivalle er peurioù denved Yethro, e dad Ker, beleg Madian; hag e vezañ kaset e dropell don er gouelec'h, e touas da venez Doue, anvet Horeb, Hag an Aotrou Doue en em ziskouezas dezhañ en ur flamm-tan a save eus a greiz ur vodenn; hag e wele an tan er vodenn hag ar vodenn ne zeve ket. Moizez a lavaras eta: Mont a rin, ha gwelout a rin petra eo ar bursud bras-hont, perak ne zev ket ar vodenn. Met an Aotrou Doue, e welout ez ne rag-eeun da sellout, a c'halvas anezhañ eus a greiz ar vodenn, hag a lavaras : Moizez, Moizez, Hemañ respontes : Setu me amañ. Ha Doue da lavarout : Na dostait ket amañ, emezañ; tennit ho petoù eus ho treid, rak al lec'h n'emaoc'h ennañ a zo un douar santel. Hag e lavaras c'hoazh : Me eo Doue ho tad, Doue Abrac'ham, Doue Isask ha Doue Yakob. Moizez a guzas e fas, rak ne grede ket sellout ouzh Doue". - Goude klevout ar gefridi fiziet ennañ gant Doue Moizez a c'houlenn digentañ e anv : "Moizez a lavaras da Zeue : Mat, mont a rin da gacoutbugale Israel, hag e lavarint dezho : Doue ho tadoù en deus va digaset d'ho kaout. Ha lavaront din : Pe anv en deus-eñ? Petra a lavarint-me dezho? Doue a lavaras da Voizez : Bez'ez on an hini ez on" (Ermaeziadeg III 14)

Doue eta ne fell ket dezhañ respont. Reteriz an amzer wechall a grede o doa galloud war un dra, war un den, ma teuent a-benn da c'houzout o anv. Na gaer e ve anaout anv Doue hag evel-se kaout krog warnañ, lakaat anezhañ da blegañ deomp, implijout Doue da c'hounit arc'hant, yec'hed, da gastizañ hon enebourien.. Met e gwirionez mab-den n'en deus krog ebet war Zeue. Ouzhpenn zo c'hoazh : an den ne c'hell ket kompren Doue, Doue a zo en tu-all d'hor menozioù, Doue a lavar : "Va sonjoù n'int ket ho sonjoù hag hoc'h hentoù-c'hwil n'int ket va hentoù-me ... Kement ha n'emañ an eabl dreist d'an douar, kement amañ va hentoù-me dreist d'hoc'h hentoù-c'hwil ha va sonjoù dreist d'ho sonjoù." (Isahia 55,6) (amañ hentoù a dalv kement ha deareoù ober). Ya, suozanus ha kevrinus eo Doue : n'eus nemet sonjal e Sakramant an Aoter, en Absolvenn (kevrin truez divent an Aotrou Doue), e silvidigezh ar bed dre greak hon Salver (diskiantegezh, follentezh da saoulagad ar Baganed, Eme Sant Paol)

Chomomp a-zav ur pennadig, diskennomp ennoep, taolomp ur sell war hon vuhez : penses o reomp gant Doue? Daout ha n'omp ket re dibalamour ha diverc'bed dirazañ? Huxley a skriva : "pa lavaromp ez eo Doue un Tad, re douget omp en holl da sonjal hepken ez eo tad kozh". Daout hag amañ ennoep doujañs santel Doue? Hag azeulin a ouzomp? Azeulin Doue e kevrin e Brevidañs, en doare diveizus deomp ma urzh traoù ar bed-mañ ha ma ren degouezioù an Ister? Azeulin Doue e penn kentañ hor pedennoù, e stouin a spered d'arazañ, e tiskouez dezhañ omp dezhañ korf hag ene, bremenñ ha da viken? Santelaat rafomp buan-tre ma ouzefomp hen ober meur a wech bender. Daoust c'hoazh hag e azeulomp Doue, o plegenñ

a galon vat d'e Youl santel ?

Soul aesoc'h e tlefe bezañ kement-se ma n'eo ket Doue ur Mestr hepauken, an Aotrou. "Eus eo ar Garantez. Ha setu anañ eil deiveudegezh, ken bras all, skeudenn an ten er Skritur Sakr : peogwir eo Doue ar Garantez, ar skeudenn-se hag he deus aroueziet an Doue bev-buhezek, an Doue eienenn pep buhez, a arouezio ivez e Garantez. "Mahwe da Zoue a zo un tan devus, un Doue eresus". Goulenn hag azgoue lenn a ra hon karantez-ni, hag e tont ennoep - "Me zo deut da zigas an ten war an dour", eus Jezuz - an ten a vuhez-se a zistruj kement tra n'eo ket evit kaout perzh er Vuhez divreinus, buhez an Drealded Santel. Gras Doue, da lavarout eo e garantez, da lavarout eo e'hoazh e vuhez, gras Doue eta pa reomp der ziger dezhi a zev ennoep pep lastez, pep mastareun, pep namm. Ar Sent a car ervat petra eo al labour-se graet e goueled an ene gant an Aotrou Doue d'e bureat. Pevn ha levezon eo war un dro. Setu ar pezh a skrive Santez Katell Jenos : "O, ma c'hellfe, lavarout ar pezh a sent ar galon, devot ha lesket ma'z eo betek he c'hreiz. Ne gavan ger ebet avat d'hen displegan. An dra-mañ hepken a c'hellan lavarout : ma kouezhfe en ifern un Makenn hepken eus ar pezh a glevan hag a sentan, ez afe an ifern da varadoz". Ha, ma n'eo ket bet glanaet awalc'h an ene war an dour-mañ, e vezo evitan er bed all ar Purgator : ten ar Purgator eo ivez ten ar garantez. Siwash! ar Purgator a gas da soñj deomp eus un ten all, ten an ifern, ten ar garantez a zo bet nac'het ha diarbennet betek an eus diwezhañ, ten ar garantez e klask puraat an enez hag e c'hwitan el labour-se a-her ar Beuradelezh (ma c'heller komp evelse), kentoc'h ten ar garantez deut da vezañ ten Kounnar-Vour an Aotrou Doue. "Spontuset tra kouezhañ etra deouarn an Doue 'ev!"

Neuze groemp her mad eus an survezioù sioul a vez roet deomp bremañ gant Doue da soñjal er gelennadurez-se ken pouezus. Barn Doue. Barnet e veziap diarbenn an iaplij a vezo bet graet eus donezoù Doue. Sellit ouzh parabolenn an Talanted. Deomp'ta d'ober un enklask pish an hon buhez : korf, kalon, spered, tiegezh, arc'hant, galloud ..., deomp da reizhañ ha da wellaat ar pezh a zo da reizhañ, ha da dan her c'harantez da respont muioc'h mui da Dan Karantez Vour hon Tad eus an Neñved.

Gwengamp. 21.3.34

"Liamm an neñv hag an douar,
Te, danvez etre daou,
Beajer ha furcher tonket dit ar bale;
Kaset war rask gant an avel glouar,
Te a raskenn, takenn ha takenn,
Betek da strad diazezoù ar maen,
Dour!

Benezen Doue d'hon douaroù
E penn pellañ kornog ar bed,
Me az salud gant levonez.
Brumenn ha glav, mor ha sterioù,
Kele'hiad ha goudor pep buhez,
Mannout e kresk kement 'zo bev,
Ez largetez.

(Maodez Glanndour. Kemzoù bev. An dour.)

Gant an dour e kejmp gant unan eus pouezusañ skeudennoù ar Bibl, ha zoken,
an holl relijionoù.

En hengounioù pobloù kosh Europa, an dour a zo skeudenn ar Marv ha, war un
dro, skeudenn ar Vuhez.

Skeudenn ar Marv : distrujañ a ra an dour, lakaat da deuziñ kement tra hag a
vez seubet ennañ. Taelennet e vez awechoù evel un islonk ma kush ennañ al loened-
suzh hag an erevent.

Ha diouzh un tu all, skeudenn ar Vuhez : rak en dour an hini eo, her gouzout
a reomp gwelloc'h bremañ diwar labourioù an dud gouziek, he deus deraouet ar
vuhez; en dour eo ivez e stag da vevañ ar c'hrouadurig bihan e kof e vamm, ha n'eu/
plantenn ebet a vevfe, n'eus den ebet a vevfe hep dour.

An hudstrilheurieth wechall a lavare :

"Aqua est quae occidit et vivificat" : an dour eo a lach hag a re buhez.

Ma tigoromp bremañ ar Bibl Sakr, e kavimp ennañ an hevelep menezioù. Lennomp
pennad kentañ ar C'henelezh : "Er penn kentañ Doue a groas an neñv hag an douar.
Hogen an douar a oa diaez ha noazh; hag an deñvalijenn a oa war c'herre an donder;
ha spered Doue en em zalc'he war an dourioù". (Gen. 1 1,2. Treidigesh Herry)
E deroù ar bed, taelennet gant ar Bibl, e kavomp'ta an dour. Perak? Hervez deare
e ra amañ ar skrivagner sakr gant faltaziennoù e amezeien, tud ar Reter : evit
ar re-mañ, e penn kentañ ar bed, e oa ur "Gk'Henluz" meur, kemmeskad dourioù sal
ar mor hag an dourioù disal. Eus an islonk teñval-se e teuas er-maez ur bagad
doused, led anezho euzhus, led all speredek : un engann bras a gregas neuze etre a
an doused-se, hag unan anezho, Mardouk, a deuas a-benn da drec'hiñ ar re all ha
da ehon menstr war an dachenn. Gant Mardouk eo e ve krouet goude-se pep tra.
Ganeomp-ni, er Bibl, n'eus anv ebet eus "doused", anañ eo. Un Doue hepken a zo
ha ne lavarar netra war e erin : n'eo ket un doue ganet : a-holl-viskoash enañ.
Skeudenn-arrouez an dour a zo bet dalc'het koulskoude, ha goude, d'ur mare ma oa
demankoumaet, moarvat, ar faltaziennoù kosh da vare her Salver, da vare Tadoù an
Iliz, he deus kollet ar skeudenn-se he salvedegesh kentañ hag ez eo deut da vezañ
skeudenn a vuhez : her c'hompren a raimp gwelloc'h divezhatoc'h.

Kendalc'homp gant ar Bibl. Goude an dour skeudenn ar vuhez, setu an dour
skeudenn ar Marv : "Hogen Doue, e welout e kreske bender fallagriezh an dud war
an douar, hag e oa holl señjoù e c'halen douget e pep anzer d'an droug, en devoe
keuz da vezañ krouet an den war an douar. Ha glac'haret holl e goueled e galen,
e lavaras : distrujañ a rin diwar an douar an den an eus krouet; distrujañ a rin
pep tra, adalek an den betek an anevaled, adalek al loened-stlej betek laboused
an neñv, rak keuz an eus d'e bezañ graet". (Gen. VI, 5-7. Tr. Herry) Ha setu al

Llŷvadenn-veur. Hag eus an dour-beuz-se e sav adarre ur bed nevez-flamm, glannet m'ee bet eus e hell bec'hedek.

An div heulienn-se a gaver bed-ha-hed da levrioù ar Skritur Sakr. Heulienn ar Marv : ar Mor Ruz e lonkañ Ejiptiz, ar pedennoù (er Salmoù dreist-holl) na vez taolennet enno ar marv evel ur mor bras, e kinnig bouziñ ha mougañ an dud paour : "An dour-beuz a savo dreist d'am fenn, hag e lavaren : graet eo ganin". (Klenganoù III. 54), "Va salv, Yahwe, rak savet eo an dour betek va gouezeg". (Salm 68, gw.2 En hevelep salm 68, gwelout ivez ar gw. 3.15.16), pedenn Yona eus kreiz an islonk (Yona II), ha Jezuz a gouzo eus e Varv evel eus ur Vadeziant : bezañ badezet, e gresianeg, a dalv kement ha bezañ seubet, sebellet e-barzh an dour.

Heulienn ar Vuhez : dourioù Meriba, dour tennet eus ar roc'h er gouelec'h (Niv. XX.2.sq.), dourioù sioul na vlegn ar mesaer e zerved da lakaat anezho da ziskuisañ en e c'hichen (Salm 22), dour ar stêr a laka da vleuniañ ar gwez plante war he ribl (salm 1) Degouezhout a ra da Zeus e-unan, zoken, bezañ aroueziet dindan skeudenn an dour, ha se n'eo ket souezhus, peogwir eo Doue anden pep buhez. Klevit ar pesh a lavar Yerehia : "Un terfed double he deus graet va febl : va dilezet e deus, ne eienenn an dour bev (an dour red) ha kleuziet e deus evito puñsioù, puñsioù faoutet na zalc'hont ket an dour" (Yer. II 13 18). An hevelep talvoudegezh a gaver e diviz Hor Salver gant ar Samaritanek, en Aviel St Yann : "Ma anavezfes donexon Doue ha ma oufes piv eo a lavar dit : Ro din da evañ, te ma an hini eo en dije her goulennet digantañ hag heñ en dije roet dit dour bev.. An neb a ev eus an dour-mañ en devo sec'hed adarre, an neb avat a ev eus an dour a roin dezhañ n'en devo sec'hed biken mui : an doue a roin dezhañ a zeud, da vezañ ennañ ur stivell e strinkañ evit ar vuhez peurbadus." (Yn. IV.10.14) An dour-se eo buhez Doue, buhez Doue silet ennomp, ar c'hras santelast.

En ur weledigezh kaer e oa bet roet d'an diguganer Yec'hezkel gwelout an Templ nevez en Jeruzalem da zont. Gwelout a reas ur stêr vuruus e tont eus tu dehou an Templ-se hag e vont da gas buhez, yec'hed, struj e pep lec'h. Gant an destenn-se, marvat, engravet en e spered, St Yann en deus arvestet euzh Hor Salver war ar greaz : gwelout a ra ivez an dour e tont er-maez eus gouli koster Jezuz eus ar C'horf-se a oa gwir Templ Doue, gwir Ti Doue war an douar (Yec'h.47.2. - Yn 19.34.) Lemit bremañ an Diskuliadur St Yann taolenn ar Jeruzalem da zont, da lavarout eo ar Baradoz. Amañ c'hoazh e kavet an hevelp monozioù : buhez Doue, ar c'hras, aroueziet gant an douar, hag an dour-se e strinkañ eus goulioù an Aetroù Krist adsavet a varv da vev. "Hag e tiskouezas din an Ael stêr vras en Dour a Vuhez, skodus evel strink, a darzh eus tron Doue hag an Gan. E kreiz ar blasenn hag a bep tu d'ar stêr vras e oa gwez a vuhez e tougen frouezh dseuzek gwech, ur wech bep niz, ha delioù ar gwez-se a dalv da bareañ ar broadoù" (Disk.22,1.2. - Kv. Gen. II.9.10. III.7/22.24.)

(E penn kentañ ar pennad 21 eus an Diskuliadur ez eus ur frazenn souezhus-tre : "ar mor ne oa mui anezhañ". Douget omp awechek, pa soñjomp er Baradoz, da lakaat ennañ kement tra gaer hon devo karet war an douar-mañ : barzhoniash, sonerezh, koadek, sterioù, kan al laboused, dremennoù hon tud karet, hag evidomp-ni Breizhiz, ar mor. Douget hag ar gwershad-se a virfe euzhimp da welout ar Baradoz er mod-se! Tamm ebet. Rak amañ c'hoazh amomp gant yesh aroueziel Sant Yann : ar mor eo an islonk, skeudenn an hell e'halloudezhioù a enab euzh Doue. Da eur tree'hliid an Gan ne vo ket mui anezho.)

Goude ar valadenn-se a-dreuz d'ar Bill, omp gouest bremañ da gompren talvoudegezh testennoù all.

Da gentañ, badeziant Hor Salver er stêr Jordan : Msh. III 16.17 "Kerkent ha badezet, Jezuz a zeuas er-maez eus an dour, ha setu an neñvoù e tigeriañ evitañ hag e velas Spered Doue e tiskenn evel ur gouli hag otent warnañ. Hag eus an neñv ur vouezh a lavare : "Hemañ eo va mab muiañ-karet an eus ennañ va levnez". Mat eo keñveriañ ar pennad-se gant pennad kentañ ar C'henallish. Neuze hon doa gwelet tri zra : - an dour

- Spered Doue, e tarnijal a-us d'an dour.

- dindan levezon Spered Doue, ar bed kentañ en e gaerañ e tizourin, e

tont d'ar sklerijenn, ha war a'horre an deour nevez-flamm-se : Adam, hon tad, an Adam kentañ, an hini a dlee disentiñ ouzh Doue.

Heñvel eo unan e badeziant hon Salver :

- An deour, deour ar Yordan.
- Spered Doue e tannijal a-us d'an deour, dindan furn ur goulmig.
- e tont er-maez eus an deour : Jezuz hor Salver. Freuzhet ha saotret e oa bet ar bed kentañ gant pec'hed Adam. Setu Doue e krouiñ ur bed nevez, un eil Adam, un Adam nevez a sento ouzh Doue ("Hemañ eo va mab muiañ-karet an eus ennañ va lavenez") hag a ve tad ur ouenn nevez ha santel.

Hebeut goude, Sant Yann a gent deomp diviz hor Salver gant Nikodemos :
 Yn III l eq. Dalc'het hoc'h eus sonj eus komzoù Jezuz :

"Amen, amen, a lavarant dit, den ebet, anez bezañ ganet adarre, ne c'hell gwelout Rouantelezh Doue... Den ebet, anez bezañ ganet en Deour hag er Spered, ne c'hell ket dont tre e-barzh Rouantelezh Doue". Da lavarout eo : dre ar vuhez roet deomp gant hon tad hag hor mamez, ez omp bugale d'an Adam kentañ, dont a reomp er bed gant ar pec'hed warnomp. Ret eo e vefomp staget ouzh an eil Adam, hor Salver, da gaout parzh en e vuhez, da vezañ renevezet gantañ. Pennos e vez graet se ! Dre sakramant ar Vadeziant.

Hirio, lidoù ar vadeziant - ddaoust d'ar Sakramant chom digenn-kaer - n'int ket ken kentelius ha ma'z int bet gwechall goak. Ur marpa zo bet ma veze kaset den an danvez kristenion e-barzh an deour betek e fenn evel pa vije bet klasket e mougan, ebeuziñ, e sebeliañ, ha goude e teuent er-maez eus an deour evel tud e sevel a vev da vev. Arouezius kensh ha kentelius - tre deomp eo al lidoù-se. Kas a reont da sonj deomp ez eo hor vuhez kristen marv ha vuhez war un dro. Tadoù an iliz e deus lavaret alies e oa ar piñsin badeziñ (kentoc'h al lenn-badeziñ) ur bez hag ur vamm war un dro. Ur bez : an den a vev diouzh an Adam kozh, diouzh an natur, a zo bet lakaet er bez-se. Koulakoùde n'eo ket marv da vat ennoomp, pell ac'hano! Teshet eo da glask atav muioù-h a blijadur, muioù-h a ener, muioù-h a c'halloud. En em garout a ra e-unan, barn a ra an dud hag an traoù evel pa vije gantañ daoulagad ha skiant Doue. Ar gwall-blegoù-se, hag a gas d'ar pec'hed a dleomp enebiñ oute, e dinerzhañ, e gwanañ : ac'hano lec'h ar stourm, ar bini-jenn, an emnac'h en hor vuhez.

Met kof ur vamm eo ivez al lenn-badeziñ : an den nevez-c'hanet a dle bremañ bevañ diouzh an Aviel, diouzh an Adam nevez, hor Salver. Ha petra eo vuhez Jezuz hon eus da gaout parzh enni? Karantez. An diaoul a lavare da Eva : "C'hwi a vezo evel doueed". Deut da re wir eo siwazh ar gouz-se : pep den a zo teshet d'en em lakaat da Zous evitañ e-unan hag evit ar re-all. Jezuz, er c'hontrol, eo an hini evel ma lavar St Paol (Rom. 15.3.), n'on deus ket en em blijet ennañ e-unan. Karet en deus e Dad hag e vroudeur betek mervel : setu ar skouer uhel roet deomp, setu an hent kaer digoret dirazomp : ha d'an hent-se n'eus fin ebet. (Mathe 5.48 : "Bezit peurvat evel m'eo peurvat ho Tad a zo en Neñv").

Ur "lidoù-heari" meur ha sakr a vuhez hag a varv eo eta hor badeziant hag hor vuhez. C'hoarvezout a ra ennoomp ar pesh en deus fellet d'an Aotrou Krist e c'hoarvezfe dezhañ : Marv hag Adsavidigezh. Ar vadeziant a laka ac'hanomp da gaout parzh e Marv ha Dasore'hidigezh Jezuz. Klevomp St Paol en e lizher d'ar Romaned (Rom. VI 3-12 h. eq) : "N'euzoc'h ket penaos ni holl hag a zo bet badezet e Jezuz-Krist, a zo bet badezet en e varv? Dre ar vadeziant ez omp bet kensebeliet gantañ en e varv, hag evel m'eo bet adnavet ar C'hrist eus a-douez ar re varv dre c'halloud splarz e Dad, evelse ivez eo bet roet dimp bale en ur vuhez nevez. Rak mar domp un hevelep plantenn gantañ, deust da vezañ heñvel outañ en e varv, e vezomp ivez heñvel outañ en e adsavidigezh; sonjomp anta ez eo bet hon natur gozh kroazstaget war un dro gantañ evit ma vo lakaet d'ar marv hor c'heri a bec'hed ha na vimp mui ken mui sklaved d'ar pec'hed; rak an hini a zo marv a zo dioub diouzh ar pec'hed. Neuze mar domp bet kenvarvet gant ar C'hrist, e kredomp e kenvevomp gantañ; rak, hon gouzout a reomp, ar C'hrist dasore'het ne varvo mui hag an Ankou ne c'helle mui netra warnañ. Rak e vervel ez eo marvet ur vech hepken evit ar pec'hed; met e vezañ bev ennañ e vevañ evit Doue. Evelse ivez c'hwi, kredit eo

ec'h marv d'ar pec'hed met e vevit evit Doue an Jesus Krist hon Aotrou".

Ha bremañ ur sell war hon buhez :

- Daoust hag e teu soñj dimp awechoù eus hor badeziant? Ne nebeut a dud a oar an deiziad ma'z int bet badezet. Ha koulskoude an deiz-se an hini eo a vefe da eneriñ ha da lidañ (kovec ha komunian da deiz-ha-bleas her Badeziant, kanañ ar Magnifikat pe an Te Deum, reizhañ ar vuhez ..) muies'h eget deiz hor ganedigezh

- muies'h e'heazh : daoust hag e kendalc'h ennomp lusk her badeziant : mont war rask bepred. Marteze emp muredet un tammig : "Mat emañ evel m'empn. Awalc'h a ran evelse .. " Hana, "awalc'h" n'eo ket ger ar garantez. Da seis her badeziant eo bet rest deomp un anv, ur vuhez hag ur gefridi. Peano e reomp war an tri feont-se?

• un anv : tud o deus lore'h gant anvioù an douar-mañ .. Gant an anv kristen n'eus ket da gaout lore'h : madelezh divuzul an Tad eo an deus tennet as'hanomp a zindan galloudedioù an Dervalijenn ha treuzplantet e Rouantelezh a Sklerijenn e Vab muiñ-karet. Met n'eus ket da gaout mezh kennebeut : "doujañs fall ar bed" o'n em silañ an hon oberoù penderiek ...

- ur vuhez : buhez Doue, un teñtor ne e'hell ket teed an den e ziskleriañ. Ha kompren a reomp e dalvoudigezh, ha klask a reomp e virout ennomp, e greskiñ, e tivall gant evezh diouzh pep pec'hed, e glanaat her e'houstiañs, e klask plijout da Doue e pep tra, e vale gant hentoù ar feiz, ar gonnag hag ar garantez?

- ur gefridi : mantrus eo an dienez speredel endro deomp, e Breizh, er bed holl. Ar soñj-se a dle breudañ as'hanomp d'ar santelezh.

"BREIZ SANTEL, RAK ME A ZO SANTEL " eme YAHVE